

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger.

Undersøgelsen om de fattige i Danmark (Socialforskningsinstituttets publikation nr. 166: De fattigste i Danmark) viste klart, at der er behov for en ekstra indsats over for de bistandsmodtagere, som er dårligt stillede, eller som er ganske særligt truede.

Det drejer sig om udstødte grupper fra arbejdsmarkedet og enlige forsørgere, som oftest kvinder.

Forslaget gør op med en række grundsætninger inden for såvel det sociale område som arbejdsmarkedet, men ønsker man virkelig at styrke disse grupper, må der gøres op med nogle af traditionerne, f.eks. bistandslovens grundsætning om, at der skal være sket en social begivenhed, før der kan ydes bistand. Selv om reglen ikke i alle tilfælde danner grundlag for at sætte en hjælpeforanstaltning i gang, er denne forudsætning tit brugt som en årsagsforklaring på, at der i forskellige tilfælde ikke kan ydes hjælp.

Socialistisk Folkeparti ønsker, at de mange undersøgelser og konstateringer om de fattige i Danmark sætter sig spor i lovgivningen, så kommuner får mulighed for at bekæmpe fattigdommens opståen og følger. Fattigdom er ikke kun et spørgsmål for de velgørende organisationer. De kan lindre og hjælpe, men de har meget svært ved at sætte effektivt ind med bekæmpende foranstaltninger.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Ad 1. Der er i mange tilfælde behov for, at der alene eller ud over almindelig bistandshjælp eller uddannelseshjælp kan ydes beløb til f.eks. gældssanering, rejser til besøg hos slægtninge, anskaffelse af hjælpemidler/tekniske indretninger eller enkeltstående ydelser til forsørgelse, som vil sætte den enkelte eller familien i stand til at fungere på arbejdsmarkedet eller forhindre en yderligere forværring af den sociale situation.

Ad 2. Bistandsklienter har i dag ingen reel mulighed for at få jobtilbud eller komme i beskæftigelse, medmindre der gøres en ekstraordinær indsats. Det sker desværre i alt for begrænset omfang i dag. Forslaget vil betyde, at mange bistandshjælpsmodtagere rives ud af en grå og udsigtsløs tilværelse, som ofte er præget af et for stort alkoholforbrug og en kulturel tomhed. Der henvises til SF's forslag til folketingsbeslutning om ændring af loven om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring, B 132, hvori det foreslås, at revalidender og bistandshjælpsmodtagere skal kunne blive dagpengeberettigede efter 6 måneders medlemskab af en a-kasse.

Ad 3. Mange bistandshjælpsmodtagere, førtidspensionister og dagpengemodtagere har oparbejdet stor gæld ikke mindst til det offentlige. Disse gældsforhold er til hinder for, at den gældstyngede kan komme i gang med arbejde eller uddannelse. Gælds-saneringsloven bliver af skifteretterne administreret med en undergrænse for gældsstørrelsen (ca. 200.000 kr.) som ligger over den almindelige gældsstørrelse for bistandsklienter. Hertil kommer det forhold, at de fremtidige indtægtsforhold ikke er afklaret. Bistandsklienter har ofte behov for at få afviklet gæld af en størrelsesorden på omkring 40.000–50.000 kr. og få eftergivet bidragsgæld og skattegæld, som nok kan være af en anden størrelsesorden.

Ad 4. Det virker i mange situationer urimeligt, at mennesker på bistandshjælp, som forsøger at komme i gang på arbejdsmarkedet eller ved indsats i lokalmiljøet, f.eks. ved et mindre job eller lignende, straks får skåret deres bistandshjælp 100 pct. ned i forhold til det tjente. Sigtet med denne bestemmelse er at få bistandshjælpsmodtagere i gang på arbejdsmarkedet. Selv om der ikke er foreslået nogen tidsbegrænsning, er det ikke meningen at etablere varige ordninger, men at de individuelle situationer bedømmes ud fra sigtet om genetablering på arbejdsmarkedet.